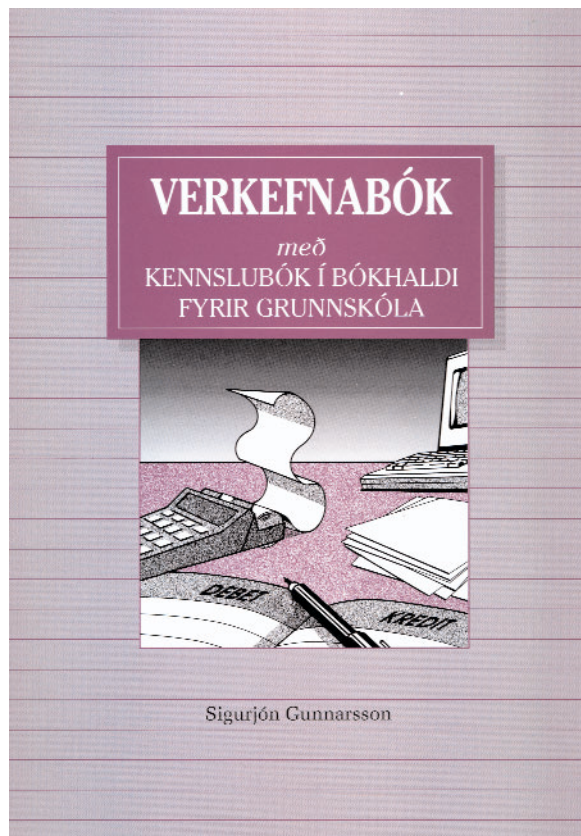

VERKEFNABÓK

með

KENNSLUBÓK Í BÓKHALDI FYRIR GRUNNSKÓLA

Verkefnabók
með Kennslubók í bókhaldi – netútgáfa

© Sigurjón Gunnarsson 1991, 2000, 2006

Kápa: Auglýsingastofa GIH

Gefið út sem handrit 1990

1. útgáfa 1991
2. útgáfa 1992
2. prentun 1994
3. prentun 1997
3. útgáfa 1999
2. prentun 2002
4. útgáfa 2006

NÁMSGAGNASTOFNUN

Reykjavík

EFNISYFIRLIT

INNGANGSORÐ	4
1. VERKEFNI	5
2. VERKEFNI	6
3. VERKEFNI	7
4. VERKEFNI	8
5. VERKEFNI	9
6. VERKEFNI	10
7. VERKEFNI	11
8. VERKEFNI	12
9. VERKEFNI	13
18. VERKEFNI	14
19. VERKEFNI	15
20. VERKEFNI	16
21. VERKEFNI	17
22. VERKEFNI	17
23. VERKEFNI	18
30. VERKEFNI	19
31. VERKEFNI	20
32. VERKEFNI	21
35. VERKEFNI	22
36. VERKEFNI	23
46. VERKEFNI	24
47. VERKEFNI	25
48. – 49. – 50. VERKEFNI	26
51. VERKEFNI	27
52. VERKEFNI	28
53. VERKEFNI	29
54. VERKEFNI	30
55. VERKEFNI	31
56. VERKEFNI	32
58. VERKEFNI	33
59. VERKEFNI	34

INNGANGSORÐ

Hér gefur að líta VERKEFNABÓK MEÐ KENNSLUBÓK Í BÓKHALDI eftir Sigurjón Gunnarsson.

Í grunnbókinni *Kennslubók í bókhaldi* er vísað til einstakra verkefna í verkefnabókinni sem eru í tengslum við textann í kennslubókinni.

Ekki er því hægt að vinna þessi verkefni með góðu móti nema hafa kennslubókina einnig við hendina.

2. VERKEFNI

Þetta er hluti af efnahagsreikningi Bjarneyjar. Það vantar að vísu upplýsingar um peningaeignina. Þú finnur peningaeignina með því að fella eftirfarandi þætti inn í efnahagsjöfnuna.

Peningar	_____
Vöruskuld	39.400
Vörueign	163.000
Tæki og áhöld	42.800
Peningaskuld	28.000
Höfuðstóll	300.000

Hér hefur þú rými fyrir efnahagsjöfnuna.

3. VERKEFNI

Hér er efnahagsreikningur Jónsvals hf. Finndu verðmæti verslunaráhalda.

Bankabók	235.000
Bifreið	750.000
Verslunaráhöld	_____
Víxilskuld	105.000
Lánari	225.000
Höfuðstóll	1.500.000

4. VERKEFNI

Hér gefur að líta þætti í efnahagsreikningi Grétu hf. Kannaðu hvort efnahagsreikningurinn er réttur (t.d. með því að nota efnahagsjöfnu).

Víxilskuld	100.000
Peningaeign	77.000
Peningaskuld	88.000
Veðskuld Grétu	7.000
Verslunaráhöld	24.000
Skrifstofuhúsgögn	95.000
Vörur á lager	421.000
Höfuðstóll	422.000

5. VERKEFNI

Efnahagsreikningur Siggú og Palla hefur eftirtalda þætti. Notaðu efnahagsjöfnu (nóg að setja upphæðir) og finndu bifreiðaeignina.

Peningæign	115.000
Víxilskuldir	130.000
Vörur á lager	470.000
Höfuðstóll	820.000
Tölva	150.000
Vasareiknir	3.000
Ógreiddir reikningar	57.000
Bókhaldsbækur	22.000
Bifreið	_____

6. VERKEFNI

Búðu til þína eigin upphæðir við eftirfarandi atriði. Athugaðu að efnahagsjafnan verður að ganga upp!

Peningar _____
Vörur _____
Bifreið _____
Vixilskuld _____
Höfuðstóll _____
Veðskuld _____

7. VERKEFNI

Flokkaðu eftirfarandi liði.

Eignir vinstra megin, skuldir og höfuðstóll hægra megin. Skráðu aðeins tölurnar og hafðu þær í sömu línu og viðkomandi texta.

EFNAHAGSREIKNINGUR	
Eignir	Skuldir + höfuðstóll
Verslunarhús 2.800.000	
Skuldir 1.370.000	
Skrifstofuáhöld 300.000	
Sendiferðabifreið 540.000	
Víxilskuld 120.000	
Víxileign 630.000	
Framlag eiganda 2.800.000	
Vörur 600.000	
Veðskuld 580.000	580.000
Samtals:	

8. VERKEFNI

Flokkaðu eftirfarandi liði.

Eignir vinstra megin, skuldir og höfuðstóll hægra megin. Skráðu heiti eigna, skuld og höfuðstóls og hafðu þau í sömu línu og upphæðina.

		EFNAHAGSREIKNINGUR	
		Eignir	Skuldir + höfuðstóll
_____	130.000	
_____	270.000	
_____	10.000	
_____	15.000	
_____	5.000	
_____		230.000
_____		125.000
_____		850.000
_____	20.000	
_____	755.000	
	Samtals:		

9. VERKEFNI

Eignir vinstra megin, skuldir og höfuðstóll hægra megin. Skráðu aðeins tölurnar og hafðu þær í sömu línu og viðkomandi texta.

Þú mátt velja þær upphæðir sem þú kærir þig um. Athugaðu að niðurstöðutölur vinstra- og hægramegin verða vera jafnháar!

EFNAHAGSREIKNINGUR

Eignir	Skuldir + höfuðstóll
Húsnæði	
Skuld í banka	
Skautar	
Fjórhljól	
Hljómflutningstæki	
Víxilskuld	
Inneign hjá öðrum	
Framlag eiganda	
Trésmíðavélar	
Bifreið	
Samtals:	

Sama upphæð báðum megin.

18. VERKEFNI

Í dagbókarverkefnum hefur þú fært í reikningsdálka og skrifað tölu debetmegin á einhvern reikning og kreditmegin á annan. Yfirleitt er um sömu upphæð að ræða en stundum eru settar tvær tölur kreditmegin á móti einni debetmegin eða öfugt. Samtals á alltaf að vera jafnt debet- og kreditmegin.

Núna kemur uppsetning sem er nokkuð frábrugðin en í raun er um það sama að ræða, þ.e. fært debetmegin á einn reikning og kreditmegin á annan.

Hér á eftir kemur verkefni þar sem textinn er svipaður og í dagbókarverkefni en núna á að skrifa reikningsheiti debetmegin og annað reikningsheiti kreditmegin.

Ekki er um tiltekna upphæðir að ræða. Aðeins á að setja reikningsheiti.

Texti	Debet	Kredit
Legg fram höfuðstól í peningum	<i>Sjóðsreikningur</i>	<i>Höfuðstólsreikningur</i>
Legg inn á banka		
Kaupi vörur gegn debetkorti		
Sel vörur gegn ávísun		
Viðskiptavinur skilar vörum		
Kaupi vörur, borga með peningum		
Skila gölluðum vörur		
Legg inn á banka		
Sel vörur, greitt með peningum		

19. VERKEFNI

19. verkefnið er svipað því 18. nema að því leyti að nú á að búa til texta við uppgefna reikninga í debet- og kreditdálkum.

Texti	Debet	Kredit
<i>Legg inn á banka</i>	Bankareikningur	Sjóðsreikningur
	Sjóðsreikningur	Vörukaupareikningur
	Vörukaupareikningur	Bankareikningur
	Sjóðsreikningur	Höfuðstólsreikningur
	Sjóðsreikningur	Vörusölureikningur
	Bankareikningur	Vörusölureikningur
	Bankareikningur	Sjóðsreikningur
	Vörusölureikningur	Bankareikningur
	Sjóðsreikningur	Vörusölureikningur

20. VERKEFNI

Nú skaltu búa til verkefni og nota reikningana sem þú hefur lært um og færa það svo í dagbók. Skrifaðu textann fyrst hér á eftir á strikuðu línurnar. Þú getur haft textann í dagbókarverkefnunum í kennslubókinn til hliðsjónar.

Reyndu að hafa textann sem fjölbreytilegastan og notaðu alla reikningana, helst bæði debet- og kreditmegin.

Reikningsheitin eru: Sjóðsreikningur, bankareikningur, vörukaupareikningur, vöru-sölureikningur og höfuðstólsreikningur.

Maí 1. _____

Maí 2. _____

Maí 3. _____

Maí 4. _____

Maí 5. _____

Maí 6. _____

Maí 7. _____

Maí 8. _____

Maí 9. _____

Þú getur haldið áfram eða hætt hér. Þegar þú hefur fært í dagbókina leggurðu saman og stemmir af.

21. VERKEFNI

Fylltu út ávísun og stílaðu hana á handhafa.

SPARIBANKINN OKKAR hf.	
Reikn nr. _____	Kr. <input type="text"/>
Greiðið gegn tékka þessum _____	
krónur _____	
Borgarnesi _____ 20 _____	
Ekki setja strik eða staf hér	

22. VERKEFNI

Fylltu út ávísun og stílaðu hana á nafn.

SPARIBANKINN OKKAR hf.	
Reikn nr. _____	Kr. <input type="text"/>
Greiðið gegn tékka þessum _____	
krónur _____	
Hafnarfirði _____ 20 _____	
Ekki setja strik eða staf hér	

23. VERKEFNI

Fylltu út ávísun og yfirstrikaðu hana. Gættu þess að strikin fari ekki niður á svæðið sem bankinn ætlar fyrir tölvuletur.

SPARIBANKINN OKKAR hf.	
Reikn nr. _____	Kr. <input type="text"/>
Greiðið gegn tékka þessum _____	
krónur _____	

Eskifirði _____	20 _____

Ekki setja strik eða staf hér

SPARIBANKINN OKKAR hf.	
Reikn nr. _____	Kr. <input type="text"/>
Greiðið gegn tékka þessum _____	
krónur _____	

Bolungarvík _____	20 _____

Ekki setja strik eða staf hér

30. VERKEFNI

Settu inn reikningsheiti í debet- og kreditdálkana.

Texti	Debet	Kredit
Legg fram höfuðstól í vörum		
Kaupi vörur gegn gjaldfresti		
Leggi inn á banka		
Skila lánara vörum		
Sel vörur út í reikning		
Sel vörur, greitt með debet-korti		
Borga lánara skuld með debet-korti		
Skuldari greiðir skuld með debet-korti		
Kaupi vörur, greiði með debet-korti		

31. VERKEFNI

Færðu inn texta sem á við reikningsheitin debet- og kreditmegin.

Texti	Debet	Kredit
	Vörukaupareikningur	Lánarareikningur
	Lánarareikningur	Vörukaupareikningur
	Bankareikningur	Sjóðsreikningur
	Skuldarareikningur	Vörusölureikningur
	Sjóðsreikningur	Skuldarareikningur
	Vörusölureikningur	Skuldarareikningur
	Bankareikningur	Vörusölureikningur
	Lánarareikningur	Bankareikningur
	Sjóðsreikningur	Vörusölureikningur

32. VERKEFNI

Nú skaltu búa til verkefni, nota reikningana sem þú hefur lært um og færa það svo í dagbók. Skrifaðu textann fyrst hér á eftir á línurnar. Þú getur haft textann í dagbók-
arverkefnunum í kennslubókinni til hliðsjónar.

Reyndu að hafa textann sem fjölbreytilegastan og notaðu alla reikningana, helst bæði debet- og kreditmegin.

Reikningsheitin eru: Sjóðsreikningur, bankareikningur, vörukaupareikningur, vöru-
sölureikningur, skuldarareikningur, láanareikningur og höfuðstólsreikningur.

Jan. 1. _____

Jan. 2. _____

Jan. 3. _____

Jan. 4. _____

Jan. 5. _____

Jan. 6. _____

Jan. 7. _____

Jan. 8. _____

Jan. 9. _____

Þú getur haldið áfram eða hætt hér.

Þegar þú hefur fært í dagbókina leggurðu saman og stemmir af.

36. VERKEFNI

Notaðu vasareikni og finndu vexti í eftirfarandi verkefnum.

	Víxilupphæð	Vaxtaþrósenta	Dagar	=	_____
1.	10.000	20%	100	=	_____
2.	250.000	15%	200	=	_____
3.	1.000	31%	360	=	_____
4.	875.387	23%	27	=	_____
5.	2.000.000	5%	240	=	_____

6. Fyrirtækið selur Agnesi Ósk vörur fyrir kr. 10.000,-.
Agnes Ósk samþykkur víxil fyrir þessari vöruúttekt.
Hún ætlar að greiða strax vexti af víxlinum í peningum.

a) Hve mikið á hún að greiða í vexti
ef víxillinn er með 19% vöxtum til 70 daga? _____

b) Hve mikið fæst fyrir víxillinn ef hann er seldur í banka? _____

46. VERKEFNI

Nú skaltu búa til verkefni, nota sömu reikninga og eru í 45. verkefni (sjá kennslubók) og færa það svo í dagbók. Skrifaðu textann fyrst á línurnar hér á eftir.

Það er ekkert því til fyrirstöðu að aðrir reikningar séu notaðir og er sérstaklega bent á reikninga er lúta að bifreiðaeign og rekstri bifreiða.

Jan. 1. _____

Jan. 2. _____

Jan. 3. _____

Jan. 4. _____

Jan. 5. _____

Jan. 6. _____

Jan. 7. _____

Jan. 8. _____

Jan. 9. _____

Þú getur haldið áfram eða hætt hér.

Þegar þú hefur fært í dagbókina leggurðu saman og stemmir af.

47. VERKEFNI

Ég kaupi tæki og get greitt það með afborgunum eða staðgreiðslu.

Staðgreiðsluverðið er kr. 150.000,–

Með afborgunarskilmálum kostar tækið kr. 154.500,–. Kr. 1.000,– bætast við vegna vaxta og innheimtukostnaðar.

Útborgun er kr. 50.000,– og eftirstöðvar greiðast á átta mánuðum. Fyrsta afborgun er mánuði eftir að ég kaup tækið.

Hversu háa upphæð fengi ég lánaða ef ég tæki afborgunarskilmálana? _____

Hvað þarf ég að borga í raunvexti af láninu? _____

48. – 49. – 50. VERKEFNI

Gerðu könnun. Farðu í einhverja verslun og fáðu upplýsingar um verð og greiðslufyrirkomulag. Farðu síðan í banka og fáðu upplýsingar um vexti á sama tíma. Reiknaðu út og skráðu.

Nafn verslunar _____

Vörutegund _____

Staðgreiðsluverð _____

Afborgunarverð _____

Vextir og innheimtukostnaður _____

Útborgun _____

Lánstími _____

Víxlar (já / nei) Skuldabréf (já / nei)

Afborgun í hvert skipti _____

Eru forvextir eða eftir á greiddir vextir? _____

Hversu háir eru bankavextir? _____

Hversu háir eru **raunvextir** lánsins? _____

Athugasemdir:

51. VERKEFNI – Ljúktu við reikningsuppgjörið.

	Prófjöfnuður		Mismunur		Rekstrarreikn.		Efnahagsreikn.		Höfuðstóll	
	Debet	Kredit	Debet	Kredit	Gjöld	Tekjur	Eignir	Skuldir	Debet	Kredit
Sjóðsreikningur	12.000	7.000								
Bankareikningur	75.000	15.000								
Vörukaupareikn.	144.000	14.000								
Vörusölureikn.	5.000	185.000								
Skuldarareikn.	88.000	8.000								
Lánarareikn.	7.000	67.000								
Víxileignareikn.	125.000	25.000								
Víxilskuldareikn.	17.000	57.000								
Vaxtareikn.	2.000	7.000								
Kostnaðarreikn.	15.000									
Höfuðstólsreikn.		105.000								
Samtals										

52. VERKEFNI – Ljúktu við reikningsuppgjörið.

	Prófjöfnuður		Mismunur		Rekstrarreikn.		Efnahagsreikn.		Höfuðstóll	
	Debet	Kredit	Debet	Kredit	Gjöld	Tekjur	Eignir	Skuldir	Debet	Kredit
Sjóðsreikningur	62.000	57.000								
Bankareikningur	125.000	65.000								
Vörukaupareikn.	194.000	44.000								
Vörusölureikn.	55.000	235.000								
Skuldarareikn.	138.000	58.000								
Lánarareikn.	57.000	117.000								
Víxileignareikn.	175.000	75.000								
Víxilskuldareikn.	67.000	107.000								
Vaxtareikn.	62.000	57.000								
Kostnaðarreikn.	95.000									
Höfuðstólsreikn.		215.000								
Samtals										

53. VERKEFNI – Ljúktu við reikningsuppgjörið.

	Prófjöfnuður		Mismunur		Rekstrarreikn.		Efnahagsreikn.		Höfuðstóll	
	Debet	Kredit	Debet	Kredit	Gjöld	Tekjur	Eignir	Skuldir	Debet	Kredit
Sjóðsreikningur	320.000	270.000								
Bankareikningur	675.000	700.000								
Vörukaupareikn.	1.287.000	37.000								
Vörusölureikn.	15.000	2.000.000								
Skuldarareikn	256.000	150.000								
Lánarareikn.	111.000	387.000								
Víxileignareikn.	250.000	55.000								
Víxilskuldareikn.	65.000	300.000								
Bifreiðareikn.		2.000.000								
Rekstrarreikn. bifr.	25.000									
Kostnaðarreikn.	120.000									
Höfuðstólsreikn.		1.225.000								
Samtals	5.124.000	5.124.000								

54. VERKEFNI – Ljúktu við reikningsuppgjörið.

	Prófjöfnuður		Mismunur		Rekstrarreikn.		Efnahagsreikn.		Höfuðstóll	
	Debet	Kredit	Debet	Kredit	Gjöld	Tekjur	Eignir	Skuldir	Debet	Kredit
Sjóðsreikningur	987.000	955.000								
Bankareikningur	645.000	590.000								
Vörukaupareikn.	1.600.000	87.000								
Vörusöluareikn.	125.000	2.300.000								
Skuldarareikn.	875.000	127.000								
Lánareikn.	80.000	160.000								
Víxileignareikn.	300.000									
Víxliskuldareikn.	34.000	187.000								
Vaxtareikningur	187.000									
Kostnaðarreikn.	340.000	25.000								
Tölvureikningur	200.000									
Höfuðstólsreikn.		942.000								
Samtals	5.373.000	5.373.000								

59. VERKEFNI – Sjá fyriræli í Kennslubók í bókhaldi.

Texti	Debet	Kredit
Legg fram höfuðstól í peningum		
Kaupi vörur gegn gjaldfresti		
Legg inn á tékkareikning		
Kaupi bifreið með víxli		
Sel vörur út í reikning		
Greiði laun með bankainnborgun		
Borga lánara skuld með bankainnborgun		
Skuldari greiðir skuld með bankainnborgun		
Greiði vexti með ávísun		
Legg fram höfuðstól í vörum		
Kaupi olíu á bílinn út í reikning		
Sel vörur gegn víxli		
Greiði ýmsan kostnað með peningum		
Sel vörur út í reikning		
Sel víxil, innlagt á tékkareikning		
Borgara lánara skuld með peningum		
Borga laun með vörum		
Kaupi vörur, greiði með víxli		
Borga víxil með peningum		
Kaupi vörur gegn gjaldfresti		
Greiði bíltryggingu með bankainnborgun		
Skuldari skilar vörum		
Sel vörur út í reikning		